

Sjukvårdsteam behandlar covid-19 patienter Foto: Rohit Kushwaha/Mostphotos

2020-10-09 11:00 CEST

Risken att dö i covid-19 större för män, ogifta och födda i låg- och medelinkomstländer

Att vara man, ha lägre inkomst, lägre utbildningsnivå, inte vara gift och att vara utlandsfödd från ett låg- eller medelinkomstland – det är faktorer som, oberoende av varandra, är relaterade till en ökad risk för att dö i covid-19 i Sverige. Det visar en ny sociologisk studie vid Stockholms universitet, publicerad i tidskriften Nature Communications.

– Vi kan visa att det finns oberoende effekter av olika skilda riskfaktorer som

har lyfts upp i debatter och nyheter om covid-19. Alla dessa faktorer är alltså var och en för sig associerade med en starkt ökad risk att dö i covid-19, säger Gunnar Andersson, professor i demografi vid Stockholms universitets demografiska avdelning, Sociologiska institutionen, och medförfattare till studien.

När det gäller den ökade risken för personer från låg- eller medelinkomstländer i exempelvis Mellanöstern och Nordafrika att dö i covid-19, stämmer den inte överens med mönstren för dödlighet i allmänhet för den gruppen. Gunnar Andersson berättar att utlandsfödda generellt har lägre dödlighet än personer födda i Sverige. Detta gäller även när forskningen har tagit hänsyn till inkomst och utbildningsnivå. Den ökade risken att dö i covid-19 för denna grupp kvarstår efter att forskarna kontrollerat för omständigheter som inkomst och utbildningsnivå. Studien visar också att risken att dö i covid-19 var mycket högre i Stockholmsområdet än utanför, både för Sverigefödda och utrikesfödda, vilket kan förklaras av att smittspridningen varit större i det området.

Att vara man, ha en lägre inkomst och lägre utbildningsnivå ger också en kraftigt ökad risk att dö i covid-19, visar studien. Detta stämmer å sin sida även överens med mönstren för dödlighet i andra sjukdomar.

– Män har generellt högre dödlighet i jämförbara åldrar, vilket anses bero på en kombination av biologi och livsstil. Att personer med låg utbildning eller låg inkomst har högre dödlighet kan till stor del bero på livsstilsfaktorer inklusive ekonomi – vad man kan kosta på sig och hur mycket man har råd att prioritera hälsan. På liknande sätt kan vi förklara den ökade dödligheten i covid-19 för dessa grupper, säger Sven Drefahl, docent i demografi som är huvudförfattare till studien.

En mängd tidigare studier har också visat att ensamstående och ogifta har högre dödlighet i olika sjukdomar. Det brukar till viss del förklaras med selektion, det vill säga att människor som har en sämre hälsa från början är mindre attraktiva på partnermarknaden och därför gifter sig i lägre grad.

– Förklaringen anses också ligga i att singlar har en mindre skyddad tillvaro än de som bor i ett parförhållande. Äktenskap kan alltså leda till ett hälsosammare liv med lägre risk för sjukdomar än för ogifta. Det kan också förklara den ökade risken för att dö i covid-19 för ogifta som vår studie visat, säger Sven Drefahl.

Fakta: Så gjordes studien

Studien är baserad på data från Socialstyrelsen över samtliga registrerade dödsfall i covid-19 i Sverige för vuxna från 20 år och uppåt, fram till 7 maj 2020. Detta kombinerat med registerdata från statistikmyndigheten SCB på bostadsort, civilstånd, födelseland, inkomst, utbildningsnivå, ålder. Forskningen finansieras av Forte, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd.

Fakta: Dödlighet i covid-19

- Män hade en mer än dubbelt så hög risk att dö i covid-19 som kvinnor.
- Ogifta kvinnor och män (inkluderar aldrig varit gifta, änklingar/änkor och frånskilda) hade en 1,5-2 gånger så hög risk att dö i covid-19 som de gifta.
- Att bo i Stockholmsområdet var förenat med en 4,5 gånger så hög risk att dö i covid-19 (både för kvinnor och män) jämfört med övriga landet.
- Utlandsfödda från låg- och medelinkomstländer i Mellanöstern och Nordafrika hade en dubbelt så hög dödlighet i covid-19 för kvinnor, och 3 gånger så hög för män jämfört med personer födda i Sverige.
- Utlandsfödda från låg- och medelinkomstländer utanför Mellanöstern och Nordafrika hade en mer än 1,5 gånger så hög dödlighet i covid-19.
- Män med grundskole- och gymnasieutbildning löpte cirka 25 procent högre risk att dö i covid-19 jämfört med män med eftergymnasial utbildning.
- Kvinnor med grundskole- och gymnasieutbildning löpte 40-50 procent högre risk att dö i covid-19 jämfört med kvinnor med eftergymnasial utbildning.

Kontakt:

Gunnar Andersson, professor i demografi, gunnar.andersson@sociology.su.se, telefon 08-16 32 61

Sven Drefahl, docent i demografi, sven.drefahl@sociology.su.se, telefon 08-16 22 87

Läs hela studien:

[Sven Drefahl, Matthew Wallace, Eleonora Mussino, Siddartha Aradhya, Martin Kolk, Maria Brandén, Bo Malmberg, Gunnar Andersson, "A population-based cohort study of socio-demographic risk factors for COVID-19 deaths in Sweden", Nature Communications](#)

Prenumerera på universitetets nyhetsbrev om aktuell forskning, utbildning och samarbetsmöjligheter su.se/nyhetsbrev

Kontaktpersoner

Presstjänsten

Presskontakt

Stockholms universitet, centralt

press@su.se

08-16 40 90